

Mestring og rehabilitering i Øyer kommune

Fysioterapi tjeneste i Øyer kommune

Kommunestyret vedtok 1981 at det skal være selvstendig næringsdrivende fysioterapivirksomhet i begge sogn. Per i dag er det 200 % fysioterapeuter med driftstilskudd i Øyer sogn, og 150 % fysioterapeut med driftstilskudd i Tretten sogn. Kommunen har en 100 % fysioterapeut som fungerer som kommunens rehabiliteringskoordinator (inkl ansvaret for hjemme-rehabilitering) og prosjektleder for 'Hverdagsrehabilitering'. Kommunen har en 90 % fysioterapeut i spesialfeltet barn og unge. I tillegg til fysioterapikompetanse har kommunen 175 % kommunale ergoterapeuter. Fagdekningen for fagfeltet fysioterapi/ergoterapi er dermed betydelig over landsgjennomsnittet, noe som kommer fram i kostra tall og kommunebarometer.

Selvstendige næringsdrivende fysioterapivirksomheten i Tretten trenger bedre lokaler. Et av målene for kommunen i 2017 er bedre lokaler for virksomheten i Tretten.

Forholdet mellom selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter og kommunen er regulert i Forskrift ASA 4313. Kommunens rehabiliteringskoordinator har gitt følgende føringer til selvstendige næringsdrivende fysioterapeuter om prioriterte grupper (jf. forskrift ASA 4313 under 1.3, 3, og 4):

- Utskrivningsklare pasienter fra Sykehuset Innlandet HF, blant annet nyopererte ortopedi pasienter, pasienter med behov for opptrening etter brudd, skader og innsetting av totalproteser i ledd
- Prioriterte pasienter fra fastlege
- Barn
- Gravide, bekkenløsning

Venteliste og type pasienter

Ventelisten ved den selvstendig næringsdrivende fysioterapivirksomheten på Tretten er 1 til 3 uker for prioriterte pasienter. Denne ventetiden har vært stabil de siste årene. For personer i gruppen ikke prioriterte pasienter kan ventetiden være fra 3 til 8 uker.

Ventelisten ved den selvstendig næringsdrivende fysioterapivirksomheten i Øyer er varierende fra 1 til 12 uker, det vil si at prioriterte pasienter tas inn foran ikke-prioriterte pasienter. Pasientene i den siste kategorien har lengst ventetid.

Det er registrert at etterspørsel etter fysioterapi har økt de siste 5 årene. Det kan ikke utelukkes at samhandlingsreformen er årsaken, men det er ikke ført statistikk på dette. Blant andre skrives ortopedipasienter ut tidligere enn før og konsekvensen av det er at de har et større oppfølgingsbehov fra kommunens tjenester enn tidligere. Denne pasientgruppen er prioritert. Pasienter som behandles er i hovedsak voksne og eldre. I tillegg er det noen få barn til behandling, og noen flere ungdommer. Noen pasienter er yrkesskader. Andre grupper er pasienter med kroniske sykdommer, funksjonsnedsettelse, og sykemeldte. Den siste gruppen har ofte funksjonsendringer og smertetilstander. Aldergruppen er varierende, men de fleste er mellom 45 og 85 år. Omkring 60 % av disse er kvinner.

Rehabilitering og mestring i hverdagen

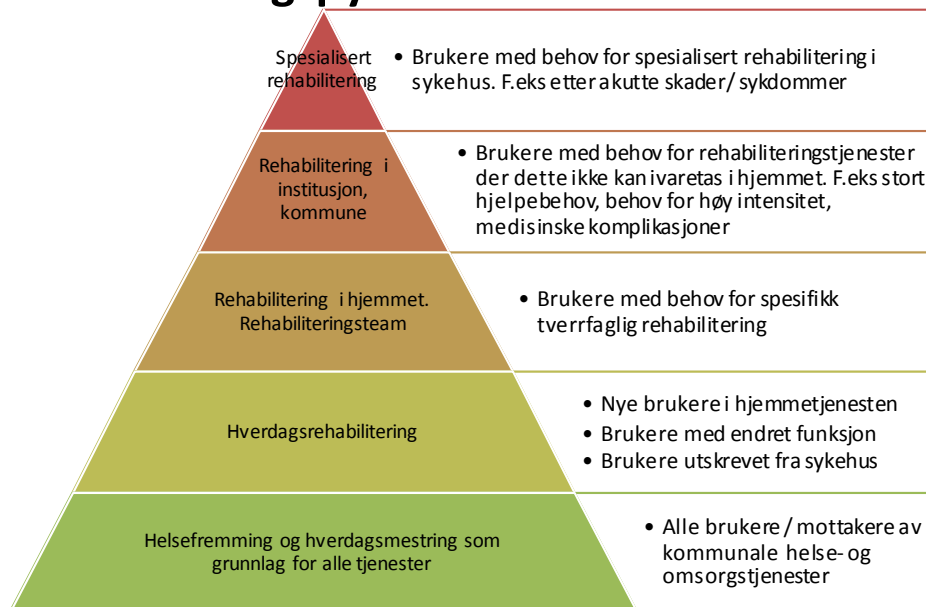
I sektorplanen for 2017 – 2020 står følgende. Det er et overordnet mål at flere skal bo lengre hjemme. Et sterkere fokus på mestring er ledende for tjenesteutviklingen siden 2014. Sentrale målsettinger er pasient og bruker sitt behov, hverdagsmestring og økt livskvalitet. Med mestringsbegrepet som strategisk hovedfokus har tjenestene endret fokus fra institusjonsfokus til hjemmetjenestefokus.

Mestringsperspektivet innebærer at kommunen skal avklare og lete etter brukerens ressurser og ønsker slik at hverdagen kan tilrettelegges. Forståelsen av at det er viktig å mestre sin egen hverdag innebærer at hovedfokus fra primærhelsetjenesten må være å tilrettelegge, veilede og trene brukeren til økt funksjonsevne, før det eventuelt settes inn kompensierende tjenester hvor daglige gjøremål blir utført for brukeren. Blant annet familie, venner, nærmiljø, og frivillige (organisasjoner) vil være naturlige samarbeidspartnere i dette arbeidet.

Primærhelsetjenesten skal omstilles gjennom et paradigmeskifte, i tråd med st. meld 29 (Morgendagens omsorgstjeneste). I de reviderte tildelingskriteriene som legges fram for kommunestyret i tredje tertial 2016 er mestringsfokus forsterket. Dette gjelder i stor grad tjenestene underlagt enheten Hjemmetjeneste, og enheten Helse – og Forebyggende tjenester. Resultatmålet vil være at brukeren i størst mulig grad klarer daglige gjøremål uten at det blir satt inn kompensierende tjenester. Brukernes behov er i stadig endring, og det er viktig at tjenesten ikke blir statisk i sin utøvelse. Mestringsperspektivet får større plass. Vedtak om tjenester skal evalueres jevnlig, slik at nye tiltak kan justere antallet vedtatte timer, opp eller ned for den enkelte bruker.

Habilitering- og rehabiliteringsplan er under revidering. I vår kommune jobbes det bl.a. etter rehabiliteringspyramiden, der hjemmerehabilitering er en vesentlig del. Dette har vært et fokusområde siden 2007.

Rehabiliteringspyramiden

Pyramiden skal skissere forholdet mellom antall brukere og hvilke rehabiliteringstjenester som benyttes.

Mestring og rehabilitering i Øyer kommune

Kommunefysioterapeut har ansvar for hjemme-rehabilitering. Pasientgruppen er bl.a. kronikere (reumatikere). Praksisen er fordelt over begge sogn, det vil si trening på Øyer helsehus og noen får trening hjemme.

I 2015 ble det satt i gang prosjekt **hverdagsrehabilitering**, prosjektet er del av Kommunenes sentralforbund sitt faglige nettverk. Prosjekt innebærer

- Tidsavgrensede planlagte prosesser hvor det utformes klare hovedmål og delmål for rehabiliteringen i samarbeid med bruker.
- Det må finnes et rehabiliteringspotensiale som innebærer at søker responderer på den trening som tjenesten inneholder.
- Tilbudet skal vurderes fortløpende og avsluttes så snart målsetningen er nådd, eller rehabiliteringen ikke har noen effekt.

Prosjektet har gode resultater og i 2017 – 2018 skal prosjektet bli del av vanlig drift i hjemmetjeneste. Hjemmehjelpere er omstilt til hjemme-trenere og setter brukernes behov sentralt i sitt arbeid.

Kommunen har en lovpålagt koordinerende enhet og et tildelingsteam der tverrfaglig vurdering, vedtak og tiltaksplan for den enkelte bruker står sentralt. Både i kommunens institusjonstjenester, i bofellesskap og ambulerende miljøtjenester (habilitering) jobbes det tverrfaglig og målrettet. Korttidsavdelingen på Øyer helsehus er anerkjent i regionen for sin opptrenings – og rehabiliteringsprosess for ortopedipasienter.

Kommunen er del av Helseregion Sør-Gudbrandsdal. Kommunens rehabiliteringskoordinator deltar i det faglige nettverk Rehabilitering (inkl fallforebygging) som har fokus på tverrfaglig jobbing, prosedyrer, rutiner og kunnskapsøkning.

Kommunen har ikke mange reinnleggelser.

Ta behov kontakt med

- **Rehabiliteringskoordinator Silja Skjåvik:**
Silja.Skjavik@oyer.kommune.no
- **Leder Felles fagteam (blant annet fysioterapi/ergoterapi): Solveig Fossum Nymoen:**
Solveig.Fossum.Nymoen@oyer.kommune.no
- **Enhetsleder Helse og forebyggende tjenester: Leni Strømstad:**
Leni.Stromstad@oyer.kommune.no